

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

7 juni 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Gerald Kindermans tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de verjaringstermijnen van bouwmisdrijven

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Claes tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de bufferzones

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de BPA's zonevreemde bedrijven

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 7 juni 2001

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.41 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Gerald Kindermans tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de verjaringstermijnen van bouw misdrijven

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Kindermans tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de verjaringstermijnen van bouw misdrijven.

De heer Kindermans heeft het woord.

De heer Gerald Kindermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in de commissievergadering van 12 oktober 2000 hebt u meegedeeld dat we op een bepaald ogenblik verjaringstermijnen voor bouw misdrijven moeten invoeren. Uit het advies van de administratie Ruimtelijke Ordening blijkt dat de decretale wetgever de bevoegdheid heeft om de verjaringstermijnen van de strafvordering te bepalen, en bijgevolg ook het tijdstip vanaf wanneer de vervolging van het misdrijf niet langer verantwoord is. U zou aan de federale minister van Justitie een debat voorstellen over wie bevoegd is om wat te regelen. Ondertussen zijn we meer dan een half jaar verder, maar mochten we hierover niets meer vernemen.

Op 6 februari 2001 antwoordde de federale minister van Justitie in de Kamer op een mondelinge vraag van volksvertegenwoordiger Verherstraeten dat, wat hem betreft, de wijziging van een aantal artikelen met betrekking tot de verjaringstermijnen een federale materie is en dat hij via interministerieel overleg probeert te bereiken dat men de beslissing van de federale wetgever inzake verjaring zou aannemen, en dat men dus de decreten in

die zin zou aanpassen. Mijnheer de minister, u en uw administratie zijn dus van mening dat het gewest zich daarmee moet bezighouden, terwijl de federale minister van Justitie van mening is dat het hier om een federale materie gaat.

Daarom wil ik u het volgende vragen. Hoever staat het met de overlegprocedure met de federale minister van Justitie ? U hebt het er allebei over, maar geen van beiden blijkt dienaangaande een initiatief te nemen. Gaat u akkoord met de visie van de federale minister van Justitie dat de Vlaamse decreten moeten worden aangepast aan de federale wetgeving, en dus dat de bevoegdheid inzake deze problematiek overgelaten wordt aan de federale overheid ?

Zult u op korte termijn werk maken van de reeds lang beloofde regeling inzake verjaring van bouw misdrijven ? En wat is de visie van de Vlaamse regering inzake verjaring van bouw misdrijven ? Ik heb hier immers een krantenknipsel voor mij liggen dat bloklettert : 'Groenen willen niet weten van verjaring bouw misdrijven'. Zullen de groenen dan ook in dit dossier hun staart volledig intrekken ?

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer Kindermans, u citeert uit een vrije tribune. Ik kan u echter mededelen dat ons standpunt ongewijzigd is gebleven.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Jammer dat de minister geen vraag mag stellen aan de vraagsteller, want ik had graag geweten wat hierin het standpunt is van de CVP. (*Opmerkingen van de CVP-fractie*)

Van Mechelen

In de tweede helft van vorig jaar heeft de federale minister van Justitie inderdaad de idee gelanceerd om het debat te openen rond de verjaring van bouw misdrijven. Dit heeft geleid tot een voorontwerp van wet dat door de federale minister van Justitie is voorgelegd aan de kabinetsraad. Op de kabinetsraad werd uiteindelijk beslist om dit voorontwerp van wet voor te leggen aan de gewestregeringen teneinde hun advies te kennen.

Op basis van dit voorontwerp van wet heb ik op 21 september 2000 aan de administratie Ruimtelijke Ordening gevraagd daarover een uitgebreid technisch en juridisch advies op te stellen teneinde een standpunt te kunnen innemen ten opzichte van de federale regering. Dit advies werd mij op 4 oktober 2000 door de administratie Ruimtelijke Ordening bezorgd. Het is een omstandig advies dat aandacht besteedt aan zowel de imperatieven van het voorontwerp van wet als aan een mogelijk bevoegdheidsconflict dat zich in deze zou kunnen voordoen. Dit advies werd door mijn medewerkers neergelegd in de overlegorganen tussen de federale minister van Justitie en de verschillende gewesten en maakt thans het voorwerp uit van besprekingen.

Inmiddels heeft de federale minister van Justitie, mede op basis van het advies van het Vlaams Gewest, een aangepaste tekst in voorbereiding waarvan ik in kennis werd gesteld. Die tekst werd echter nog niet voorgelegd aan de federale minister-raad.

Maar onafgezien van de initiatieven die de federale minister van Justitie op dit vlak zou willen ondernemen, denk ik dat het de Vlaamse decreetgever is die zich zal moeten uitspreken over de vraag of een bouw misdrijf een voortdurend misdrijf is. De vraag of een bouw misdrijf een voortdurend misdrijf is, is naar mijn mening – maar ook op basis van de nota van de administratie Ruimtelijke Ordening – een aangelegenheid die decretaal moet worden geregeld.

Mochten we erop aandringen dat de federale minister van Justitie een aantal initiatieven zou nemen inzake verjaring van de uitvoering van de strafvordering die thans op tien jaar is bepaald, dan zou het mijns inziens verstandig zijn dat het Vlaams Parlement een duidelijk standpunt zou innemen over de vraag of een bouw misdrijf een voortdurend misdrijf is.

Ikzelf maak pas sinds 1987 deel uit van dit parlement, maar dit debat sleept nu al dertig jaar aan. Het komt aan de Vlaamse volksvertegenwoordigers toe om te beslissen of zij dit nu wensen te trancheren en zo ja, in welke richting. Maar vooral in dit debat een definitief standpunt wordt ingenomen, dient mijns inziens een instrumentarium ter beschikking te staan dat het mogelijk maakt op een mogelijke beslissing te anticiperen.

Een *conditio sine qua non* om te komen tot een beslissing over de vraag of een bouw misdrijf een voortdurend misdrijf is, is het kunnen beschikken, door gemeenten en steden, over een volledig en adequaat vergunningenregister waardoor een correcte stand van zaken op het terrein kan worden weergegeven.

Met betrekking tot dit vergunningenregister had ik gisteren een lange vergadering met mijn administratie. Zoals u weet, bepaalt het decreet dat u op 18 mei 1999 hebt goedgekeurd dat de vergunningregisters uiterlijk 1 mei 2001 klaar moeten zijn, zij het met een mogelijke verlenging met één jaar. De administratie, die de gemeenten hierin bijstand verleent, heeft er echter reeds op gewezen dat deze termijn – dus 1 mei 2002 – bijzonder moeilijk realiseerbaar zal zijn.

Daarom onderzoeken we nu wat op 1 mei 2002 klaar moet zijn. Dienaangaande is afgesproken dat we in september aan het Vlaams Parlement en aan de Vlaamse regering een standpuntbepaling zullen voorleggen teneinde de minimumvoorwaarden te bepalen van de dossiers die tegen 1 mei 2002 in het vergunningenregister opgenomen moeten zijn. Ik ken ondertussen al genoeg voorbeelden uit de praktijk. Ook hier in het parlement word ik daar vaak over aangesproken.

Bij de oplossing die we willen bewerkstelligen, moeten we ons richten naar het principe van de bodemsanering. Dat was immers een goede aanpak. We moeten duidelijk aangeven wat er tegen 1 mei 2002 inzake ruimtelijke ordening in moet zitten. Dat is dan het minimum. Daarnaast kunnen we een aantal bepalingen opleggen. In het decreet staan bepalingen over de informatieplicht aan notarissen. De inwerkingtreding van die regeling hebben we met de wijziging van 26 april 2000 uitgesteld tot op het moment dat het vergunningenregister is goedgekeurd.

Vanaf 1 mei 2002 zullen de gemeenten twee dingen moeten doen. Ten eerste zullen de nieuwe bouwvergunningen automatisch opgenomen moeten worden in het vergunningenregister, in globo voor

Van Mechelen

het perceel. Ten tweede moeten de gemeenten, op het moment dat een notaris in het kader van de informatieplicht informatie vraagt, die informatie geven aan de notaris, maar tegelijkertijd moeten de gemeenten die informatie ook opnemen in hun vergunningenregister. Het is in die richting dat we naar een oplossing zoeken.

Mijnheer Kindermans, op het ogenblik dat we die oefening kunnen voltooien, zullen we stilaan klaar zijn om het debat te voeren over de vraag of een bouw misdrijf een voortdurend misdrijf is. Als we dat debat getrancheerd hebben, kunnen we tegelijk ook een standpunt innemen met betrekking tot het daaropvolgende debat over de verjaringstermijn van de uitvoering van een vonnis dat in kracht van gewijsde getreden is.

Ik geef één probleem dat onder meer door u als decreetgever opgelost zal moeten worden. In september zullen we de nota over de weekendverblijven in het Vlaams Parlement indienen. In het voorstel van resolutie staat bijvoorbeeld dat bij een vonnis dat in kracht van gewijsde is getreden, de herstellvordering voor vijf jaar kan worden uitgesteld wegens dwingende sociale redenen. Dit vergt dus een zeer subtiel decretaal mechanisme om na te gaan waar wij als decreetgever onze administratie en onze bouwinspectie de opdracht geven om op te treden. Op het moment dat we over ons vergunningenregister beschikken, hebben we voor de eerste keer een overzicht van de situatie op het terrein. Op dat ogenblik kunnen we overstappen op een nog concreter handhavingsbeleid, waarbij we uiteindelijk kunnen anticiperen op de moeilijkheden die zich voordoen.

Ondertussen werken we aan een ordentelijk vergunningenbeleid. Dat moet ertoe leiden dat we geen bouwvergunningen meer afleveren – zoals in de meest dramatische provincie Antwerpen – na behandelingstermijn van 123 dagen. We hebben de termijn teruggebracht tot 70 dagen. Hij moet nog verder dalen tot 45 dagen. Op die manier kunnen we in ons vergunningenbeleid voldoende anticipatief aanwezig zijn. De Vlaamse volksvertegenwoordigers zullen uiteindelijk de volle verantwoordelijkheid moeten nemen om na te gaan of we daar al of niet van af kunnen stappen en onder welke voorwaarden dat dan eventueel kan gebeuren.

De voorzitter : De heer Kindermans heeft het woord.

De heer Gerald Kindermans : Mijnheer de minister, de wolligheid van uw antwoord staat in schril contrast met de sterke taal van uw partijvoorzitter. Twee weken geleden nog stelde die uitdrukkelijk dat er onmiddellijk werk moet worden gemaakt van een verjaringstermijn van bouw misdrijven. U zegt nu dat het al meer dan dertig jaar duurt en dat het uw tijd ook nog wel zal duren. Ik kan uiteraard wel begrijpen dat u de dagen aftelt dat u nog minister van Ruimtelijke Ordening móét zijn.

U zegt dat u het standpunt van onze partij wilt kennen. Ik kan u zeggen dat we pleiten voor de afschaffing van het strafbaar stellen van het instandhouden van bouw misdrijven. Het bestraffen van dat instandhouden is een onrechtvaardige manier van werken. Er zijn nu al genoeg mogelijkheden voor de hernieuwde administratie, via het vergunningenregister vanaf 1 mei 2002 en via de inspectiediensten van de administratie Ruimtelijke Ordening.

Het recht en de rechtspraak worden op dit ogenblik als bijzonder willekeurig en onbillijk ervaren. Het is namelijk een klachtmisdrijf geworden. Er zit geen enkele systematiek in het vervolgen van bouw misdrijven. Er wordt gewoon opgetreden wanneer er klachten worden ingediend. De goudmijnen voor de parketten zijn de echtscheidingen, de burenruzies en de erfeniskwesties. Naar gelang van die drie zaken, komen er klachten en reageert het parket. De procureur des konings van Hasselt vertelt me dat hij zich in deze aangelegenheid beschouwt als een brievenbus van Arohm.

Een evenwichtige aanpak met voldoende rechtszekerheid en een goed nageleefde en gecontroleerde ruimtelijke ordening is noodzakelijk. Het is in dat kader dat het onderzoek naar de gevolgen van de in de feiten onbestaande verjaring van bouw misdrijven moet gebeuren. De instandhouding van bouw inbreuken uit het verre verleden moet uit het strafrecht worden gehaald. We zijn er zeker geen voorstander van om iedereen zomaar amnestie te geven voor alles wat er op dit moment op het terrein is misgelopen. We pleiten voor een overgangstermijn, waarbinnen de overheid de kans moet krijgen om flagrante inbreuken uit het verleden ook nog aan te pakken.

Ik verwijs naar een principe dat door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens wordt gehuldigd : iedereen heeft het recht om binnen een redelijke termijn voor zijn fouten beoordeeld te worden. Voor bijzonder zware inbreuken als bankovervallen, gewapende overvallen of verkrachtingen bestaat er een verjaringstermijn. Voor het zetten

Kindermans

van een duivenkot is er echter geen verjaringstermijn. Daar blijft men dertig jaar later nog altijd strafbaar voor. Iedereen die wat praktijkervaring heeft aan de balie, zal het met mij eens zijn dat deze problematiek op de rechtbank als bijzonder onbillijk en ongelijk wordt ervaren. Mijnheer de minister, ik stel vast dat uw partij bij monde van uw voorzitter deze zienswijze zeer sterk genegen is. Blijkbaar slaagt hij er echter niet in om dat ook decretaal vast te leggen.

Enige tijd geleden stonden er een aantal interessante zaken in een krantenartikel over het oprichten van een Hoge Raad voor het Herstelbeleid. Die raad zou zich met die problematiek bezighouden. U wou dat namelijk uit de sfeer van de politiek halen. Vandaag hoor ik daar echter niets meer van. Is men teruggekomen van dat idee ?

Mijnheer de minister, u hebt niet geantwoord op mijn vraag wat het standpunt is van de regering. Een coalitiepartner van u laat weten daar categoriek tegen te zijn. Er valt over die zaak niet te praten. Dat hebben we de voorbije weken natuurlijk al meer gehoord.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, ik wil graag een aantal aanvullende opmerkingen maken. Ten eerste, als men het heeft over het instandhouden van bouwovertradingen en over het feit dat die na een aantal jaren naar boven komen op basis van verklikkingen, dan is het duidelijk dat dit een maatschappelijk probleem stelt.

Ten tweede, als men op dat principe wil terugkomen, kan dat slechts op voorwaarde dat we als Vlaamse overheid over een adequaat register beschikken en op voorwaarde dat we met een propele lei kunnen starten. We moeten duidelijk weten waar we ons aan zullen houden en welke spelregels we zullen toepassen.

Ten derde, ik heb voldoende onderstreept – en het staat trouwens ook in het Vlaams regeerakkoord – dat we inzake handhaving het beleid maximaal moeten ombuigen van repressief naar preventief. Een van de maatregelen daarbij is om na te gaan in welke mate we de architecten kunnen responsabiliseren in het kader van het ‘as built’ verklaren van bouwwerken waarvoor zij de verantwoordelijkheid hebben genomen. Die gesprekken zijn volop bezig.

Ten vierde, de Hoge Raad voor het Herstelbeleid is een nieuw denkspoor dat onderzocht wordt. In de loop van september zal ik een beleidsnota indienen met betrekking tot de problematiek van de weekendverblijven. Daarbij aansluitend zal ik een nota indienen met betrekking tot de aanpak dienaangaande. De vraag is of de Hoge Raad voor het Herstelbeleid ná de administratie en vóór de justitie komt, of dat die raad een rol kan uitoefenen nadat justitie een uitspraak heeft gedaan. Daarover zijn momenteel gesprekken aan de gang, in het kader van de Commissie Vervolgingsbeleid, met een aantal hoge parketmagistraten. Samen zoeken we naar een oplossing waarmee we het Vlaamse leefmilieu, de Vlaamse ruimtelijke ordening en de Vlaamse burger de grootst mogelijke rechtszekerheid geven. Ik wil dus proberen de juiste oplossing te vinden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Claes tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de bufferzones

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Claes tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de bufferzones.

Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Hilde Claes : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, mijn vraag gaat specifiek over de opvang van de uitzonderingsbepalingen voor bufferzones. Artikel 14.4.5 van het KB van 28 december 1972 bepaalt expliciet dat bufferzones in hun staat moeten worden bewaard of als groene ruimte moeten worden ingericht. Ze moeten dienen als overgangsgebied tussen gebieden waarvan de bestemmingen niet met elkaar te verenigen zijn of die ten behoeve van de goede plaatselijke ordening van elkaar moeten worden gescheiden.

Binnen deze gebieden geldt bijgevolg een principieel bouwverbod. Bestaande inrichtingen en gebouwen kunnen behouden blijven, voor zover de eigen functie van de bufferzone niet in het gedrang komt. Verbouwing en uitbreiding van de bestaande inrichtingen en gebouwen zijn slechts mogelijk binnen de grenzen van artikel 43 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening.

Claes

Artikel 20 van het bewuste KB bevat een aantal uitzonderingsbepalingen die in specifieke gevallen van toepassing zijn. Zo kan in een bufferzone een beperkte sportaccommodatie worden aanvaard, op voorwaarde dat de bufferzone voldoende breed is en voor zover ze niet werd gecreëerd om milieuhygiënische redenen.

Mijnheer de minister, kan men gebruik maken van een gelijkaardige uitzondering van artikel 20 voor de oprichting van een in omvang beperkt schuilhok voor paarden in een bufferzone, gelegen in een overgangsgebied tussen een woon- en een industriegebied ?

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik zal op deze technische vraag een technisch antwoord geven. Artikel 14.4.5 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen stelt inderdaad dat 'de bufferzones in hun staat dienen bewaard te worden of als groene ruimte ingericht te worden, om te dienen als overgangsgebied tussen gebieden waarvan de bestemmingen niet met elkaar te verenigen zijn of die ten behoeve van de goede plaatselijke ordening van elkaar moeten gescheiden worden'. Er geldt dus een principieel bouwverbod. Voor bestaande inrichtingen en gebouwen geldt de afwijkingsregeling, vervat in artikel 43, § 2, met betrekking tot zonevreemde gebouwen.

Op 3 augustus 1981 werd een omzendbrief uitgevaardigd onder de titel 'Sportaccommodaties in ambachtelijke en industriezones'. Mevrouw Claes, ik neem aan dat u me vraagt of op basis hiervan ook in bufferzones bepaalde zaken worden toegelaten. Deze omzendbrief werd echter opgeheven door omzendbrief RO 97/04 van 3 juni 1997. Als reden werd opgegeven dat 'deze omzendbrief een te vergaande interpretatie bevat van het gewestplanvoorschrift. Hij wordt opgeheven'. Door het opheffen van de omzendbrief van 1981 keert men terug naar de strikte interpretatie van het KB van 1972.

Ik moet dan ook negatief antwoorden op uw vraag. Ook schuilhokken voor paarden in een bufferzone zijn niet toegelaten omdat ze strijdig zijn met het bindende en verordenende gewestplanvoorschrift. Een bufferzone moet volgens het KB van 1972

worden ingericht als een groene ruimte. Indien men beslist een bufferzone niet te beplanten, maar als weide te behouden met bijhorende accommodatie, dan is een wijziging van de vigerende plannen en de daarop betrekking hebbende voorschriften onontbeerlijk. Men moet in dat geval een planologisch initiatief nemen om een en ander mogelijk te maken.

De voorzitter : Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Hilde Claes : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de BPA's zonevreemde bedrijven

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Decaluwe tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de BPA's zonevreemde bedrijven.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, naast de zonevreemde woningen zijn er vanzelfsprekend ook zonevreemde bedrijven. Daarover heeft men recent ook enkele straffe uitspraken gedaan. De problematiek van de zonevreemde bedrijven kan men koppelen aan die van de gemeentelijke structuurplanning, die volop aan de gang is. Op basis van de omzendbrief over sectorale BPA's is men volop bezig na te gaan in welke mate men zonevreemde bedrijven al dan niet kan uitbreiden.

Via schriftelijke vragen heb ik al een aantal keren geprobeerd te weten te komen wat op dit moment de stand van zaken is. Uit het antwoord op een schriftelijke vraag van 12 april 2001 kan men reeds een eerste representatieve staal distilleren betreffende de aanpak van de BPA's voor zonevreemde bedrijven en nagaan welke oplossingen men voorstaat.

Ondertussen blijkt dat er ongeveer 93 dossiers binnen zijn uit 86 gemeenten. De gemeenten die er het eerst bij waren, zoals Zwevegem en Wingene,

Decaluwe

maken ondertussen reeds een tweede en zelfs een derde sectorale BPA op om een oplossing te bieden aan bedrijven die de eerste keer niet in aanmerking kwamen.

Intussen zijn een twintigtal dossiers geheel of gedeeltelijk goedgekeurd. Dit houdt in dat er nu ongeveer 200 bedrijven zijn opgenomen in een dergelijke sectorale BPA. Voor 44 bedrijven is dat niet het geval. Dat is tussen een vierde en een vijfde van het totaal aantal dossiers die vanuit de gemeenten worden voorgesteld om te zien of men al dan niet mag blijven bestaan en/of uitbreiden.

Dit staat in schril contrast met de verklaringen van onder andere minister-president Dewael en minister Stevaert, die werden afgelegd naar aanleiding van het afsluiten van het regeerakkoord. Ze stelden dat voor eind 1999 een oplossing zou worden gevonden voor 99 percent van alle zonevreemde bedrijven.

Voor 22 percent blijkt dit niet het geval te zijn. Als we alles samentellen, gaat dit over duizenden arbeidsplaatsen en een toegevoegde waarde die in de miljarden loopt. We hebben het dus over zware economische dossiers. Deze mensen werden afgevoerd en weten niet wat er in de toekomst zal gebeuren. Bepaalde milieuvergunningen verlopen ondertussen waardoor ook daar problemen ontstaan.

De gemeenten trachten op hun niveau de zaken zoveel mogelijk op een positieve, geïntegreerde manier voor te stellen. Dat was ook de geest van het sectoraal BPA. We stellen wel vast dat de administratie – die het tussenstation met de minister vormt – een groot aantal van de zonevreemde bedrijven gewoonweg weert.

Ik stel ook vast dat men bijvoorbeeld voor de talrijke landbouwbedrijven waarvan enkel de bedrijfszetel zonevreemd is, geen oplossing kan bieden via een sectoraal BPA maar wel met een apart BPA. De zaken blijken dus moeilijk te lopen. De administratie gaf voor het sectoraal BPA van Lendelede bijvoorbeeld als antwoord dat bepaalde bedrijven in de eerste ronde niet kunnen worden opgenomen en dat dit maar moet gebeuren via een nieuw sectoraal BPA. Dat is nu de stand van zaken. Voor een aantal bedrijven zal men wel in een tweede of een derde ronde een oplossing bieden. Nu dreigen ze echter in de problemen te komen.

Mijnheer de minister, hoe zal men een oplossing bieden aan de bedrijven die niet worden opgenomen in een sectoraal BPA voor zonevreemde bedrijven ? Op dit moment zijn er ongeveer 44 bedrijven in dat geval. Er zijn echter nog een aantal BPA's die door het kabinet moeten worden behandeld. Het gaat hier over honderden bedrijven waarvan er ook een pak uit de boot zullen vallen.

De vraag is hoe men in de toekomst de zaken zal aanpakken als men zijn goedkeuring niet verleent. Ten tweede vraag ik me af welke begeleidende maatregelen de overheid overweegt in geval van niet-goedkeuring. Ik denk dan aan maatregelen voor de nieuwe investeringen van de bedrijven zelf, maar ook aan maatregelen die de impact op de mobiliteit en dergelijke in gunstige zin beïnvloeden. Ten derde, in welke mate zijn de goedgekeurde BPA's voor zonevreemde bedrijven al ingepast in de huidige ruimtebalans ?

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, zonevreemde bedrijven worden gesust met een nepoplossing via de BPA's. Bedrijven wier sites of belang het lokale niveau overstijgen, kunnen niet worden opgenomen in een sectoraal BPA. Wat zal er met deze bedrijven gebeuren ?

Bovendien zal elk bedrijf dat wordt opgenomen in het BPA, in een classificatie worden opgenomen. Dat zal ertoe leiden dat onder de bedrijven waarvan de milieuvergunning is vervallen, de eerste slachtoffers zullen vallen. Is het de bedoeling van de Vlaamse regering om zonevreemde bedrijven te nekken, of zult u daadwerkelijk concrete maatregelen nemen om deze bedrijven voor een faillissement te behoeden ?

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, we mogen de zaken toch niet op hun kop zetten. Als de Vlaamse overheid niets zou hebben gedaan of niets zou doen, dan had het probleem zich op basis van de huidige wetgeving al gesteld. De Vlaamse regering moet zowel voor zonevreemde woningen als voor zonevreemde bedrijven onderzoeken hoe ze een helpende hand kan uitreiken om tot een aanvaardbare en billijke oplossing te komen.

Van Mechelen

Ik zou met de heer Decaluwe een debat kunnen beginnen over de vraag of het glas half vol dan wel half leeg is. Dat zou echter geen goede zaak zijn, want uit het schriftelijk antwoord dat ik hem op 12 april heb gegeven, blijkt dat op dit ogenblik ongeveer 80 percent van de bedrijven die zijn opgenomen in sectorale BPA's, planologisch op een correcte manier zijn geïntegreerd. De minister moet ieder planblad afzonderlijk ondertekenen. Dat biedt me de gelegenheid om een blik te werpen op elke cartografische en planologische oplossing. Na de goedkeuring van een twintigtal dossiers, met nog vele andere onderweg, kan ik toch al wel vaststellen dat dit instrument goed wordt aangewend.

Op dit ogenblik zijn 93 dossiers voor 86 gemeenten ingediend. Gemeenten die tijdig in actie zijn geschoten, zoals Wingene, hebben al twee fasen afgewerkt ; ze zitten nu al in de derde fase. Dit instrument wordt goed aangewend.

Naast het sectoraal BPA dat wordt uitgewerkt op initiatief van de gemeenten, is er het decreetaal voorziene instrument van het planologisch attest. Dat laatste is dankzij de decreetswijziging van 26 april 2000 versneld ingevoerd. Ik heb daarover met het VEV en de Unizo gesprekken gevoerd. Beide organisaties verspreiden daarover informatie onder hun leden. Ook dit instrument begint men aan te wenden. Het initiatiefrecht om het probleem van zonevreemde bedrijven aan te pakken ligt dus niet enkel bij de gemeenten, maar ook bij de bedrijven zelf. Bedrijven hebben de kans om zelf in dat verband rechtszekerheid te eisen.

Dit gezegd zijnde, is het juist dat 44 bedrijven zijn uitgesloten. Grosso modo zijn er drie hoofdredenen om de goedkeuring te onthouden aan een deelplan van het sectoraal BPA zonevreemde bedrijven. Een deel van de 44 bedrijven komt niet in aanmerking voor de toepassing van omzendbrief RO 2000/01, omdat het om horecabedrijven, kleinhandelszaken of landbouwbedrijven gaat. We hebben hier al van gedachten over gewisseld, en we zijn bereid om omwille van sociale redenen naar een oplossing te streven. Iedereen is het erover eens dat landbouwbedrijven de kans moeten krijgen om planologisch op een correcte manier te worden ingepast. Om het instrument 'sectoraal BPA zonevreemde bedrijven' hanteerbaar te houden worden dergelijke bedrijven steeds van goedkeuring uitgesloten, want een aantal van de problemen van horecabedrijven, kleinhandelszaken of landbouwbedrijven zijn met dat instrument niet op te lossen. Daarvoor is het sectoraal BPA trouwens

niet gecreëerd. We moeten goed weten wat we in het kader van een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en gemeentelijke structuurplannen vroegd oplossen via sectorale BPA's, en wat we niet via dat instrument willen oplossen.

Ten tweede zijn er een aantal bedrijven die niet of nauwelijks beschikken over een stedenbouwkundige vergunning ; het zijn illegale zonevreemde bedrijven. Op basis van arresten van de Raad van State kan de opmaak van een BPA niet tot doel hebben wederrechtelijk opgerichte constructies vergoedbaar te maken. Als dat toch zou gebeuren, lopen we het gevaar dat de BPA's zelf worden vernietigd. Er is een precedent dat ons ertoe heeft doen besluiten om dat niet te doen. Als het nodig is, zullen we nog wel met iets voor de dag komen.

Ten derde kan evenmin worden aanvaard dat een plan voor een aantal zonevreemde bedrijven de draagkracht van het gemeentebestuur overschrijdt. Eigenlijk gaat het dan om regionale bedrijventerreinen. Conform het decreet ruimtelijke ordening van 1999 en het subsidiariteitsbeginsel – dat in twee richtingen werkt – kan er geen oplossing komen via een sectoraal BPA. De oplossing moet dan op een hoger niveau worden uitgewerkt. Er is een discussie aan de gang tussen de gedeputeerden en het Vlaams Gewest om te onderzoeken of de provincies voor de regionale bedrijventerreinen voornamelijk moeten werken met provinciale uitvoeringsplannen. Dat kan maar als er een goedgekeurd provinciaal structuurplan is, met die uitzondering dat we op 26 april 2000 hebben beslist dat bij ontstentenis van een provinciaal structuurplan, maar kaderend in een toekomstig provinciaal structuurplan, de provincie een uitvoeringsplan kan opstellen waarvan op het ogenblik van de goedkeuring het Vlaams Gewest eigenlijk de uitvoering overneemt. Deze procedure wordt vandaag trouwens toegepast om het campingprobleem op te lossen. Provincies maken provinciale uitvoeringsplannen, maar er is afgesproken dat het Vlaams Gewest op basis van het decreet van 26 april 2000 het dossier overneemt en het openbaar onderzoek opstart. Dat is een van de redenen waarom ik moet wachten met de goedkeuring van het provinciaal structuurplan Antwerpen.

Ten vierde : we moeten onderzoeken in welke mate we dat soort zaken opnemen in de ruimtebalansen. Ik wil daar twee zaken over zeggen. Een : ter aanvulling van het RSV en ter voorbereiding van een eventuele herziening van het RSV werken we al geruime tijd aan het strategisch plan ruimtelijke economie. Volgens mij vallen zonevreemde bedrijven die we zone-eigen maken niet onder de ruim-

Van Mechelen

tebalans, op voorwaarde dat ze voor 1992 konden worden beschouwd als bestaande, vergunde zonevreemde bedrijven die alleen door een sectoraal BPA planologisch worden geregulariseerd.

Mijn tweede opmerking is voor de ruimteboekhouding belangrijk. De oefening is gebeurd voor bedrijventerreinen in het kader van het strategisch plan ruimtelijke economie : er zijn 55 voorbeelden met een beschrijving van de redenen waarom de zaak niet kan worden opgelost. Ik verwijs naar een vergadering die gisteren op mijn kabinet is doorgegaan met de planologische ambtenaren van de buitendiensten van de Arohm en de administrateurs-generaal van de GOM. Voor elk van die 55 dossiers is een task force opgericht die tegen 1 september een nota zal opstellen. Daarin moet worden uiteengezet of die bedrijventerreinen ooit nog in gebruik kunnen worden genomen, en welke obstakels moeten worden weggeruimd om deze bedrijventerreinen in gebruik te kunnen nemen. Het kan om het aanleggen van wegen gaan, om bodemsanering of zonevreemde woningen. Alle mogelijke problemen kunnen aan de orde zijn.

De derde conclusie uit het onderzoek, dat tegen het einde van het jaar – de afspraak is 1 november, maar 1 december is realistischer – volledig rond moet zijn, zegt dat een aantal van deze terreinen definitief als bedrijfsterrein op de gewestplannen moet worden geschrapt. Hierdoor wordt de ruimtebalans voor bedrijventerreinen structureel naar beneden herzien. Deze terreinen worden op het gewestplan als bestemd maar niet-realiseerbare terreinen aanzien.

In het kader hiervan is de discussie over de ruimtebalans tussen zonevreemde bedrijven en zone-eigen bedrijven steriel, zeker als men de reële noden op het terrein bekijkt en men stelt dat een ijzeren voorraad van 6000 hectare bedrijventerreinen in Vlaanderen noodzakelijk is.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Ik twijfel niet aan de goede bedoelingen van de minister. Het antwoord voldoet echter niet. Hij verwijst naar een aantal bedrijven die op een bepaalde manier illegaal gebouwd zijn. Daarover heb ik het niet. We praten over de volledig vergunde zonevreemde bedrijven. Dit is ook de stelling van de CVP-fractie.

Als men een sectoraal BPA opmaakt, wordt eerst overleg met de administratie gepleegd. Op voor-

hand worden een aantal bedrijven ingelicht over bepaalde aspecten die niet worden aanvaard. Naast de 44, zijn er nog een aantal punten die de gemeentebesturen niet behouden uit vrees om globaal vertragingen op te lopen.

Mijn vraag betreft de rechtszekerheid. Dezelfde rechtszekerheid die men nu voor zonevreemde woningen eist, kan men voor de volledig vergunde zonevreemde bedrijven vragen. Eenzelfde operatie zou voor deze bedrijven moeten worden doorgevoerd. Men moet hier de parallel trekken, duidelijkheid scheppen en dit via een eenmalige regularisatiebeweging doorvoeren.

Als het omwille van de ruimtelijke ordening niet mogelijk is om deze bedrijven in de sectorale BPA op te nemen, vraag ik me af hoe de bedrijfsleiders die hiermee worden geconfronteerd, zich moeten opstellen. Zij hebben geen zekerheid. Ze willen investeren, voor extra tewerkstelling zorgen. Intussen zijn er te weinig gewestplanwijzigingen die in industrieterreinen voorzien.

Waar blijven de begeleidende maatregelen of de steun aan de werknemers van zulke bedrijven, de maatregelen voor mobiliteit en vervoer ? De Vlaamse regering trappelt ter plaatse. Men is nu twee jaar verder en er moet snel worden gehandeld. Of de procedure nu lokaal of bovenlokaal verloopt, zoals de heer Huybrechts het stelt, speelt voor de investeerder geen rol. Hij wil snel rechtszekerheid. Door allerlei ingewikkelde constructies op te zetten, slagen we hier niet in. Ik pleit voor een gelijkaardige operatie zoals men voor zonevreemde woningen wil aannemen. Als de vergunningen legaal bekomen zijn, moet men hier op een snelle en efficiënte manier kunnen mee omgaan.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik geloof sterk in het subsidiariteitsbeginsel. Zelf heb ik op dit vlak over lokale bevoegdheid kunnen beschikken. Het probleem moet niet worden overschat. We zitten in een overgangperiode. De hele reglementering die nu van kracht is, zullen we de komende vijf jaar nog moeten hanteren. We moeten nog vijf jaar tussen twee stoelen werken. We moeten van de oude stoel op de nieuwe zien terecht te komen. Een van de problemen waar sommige burgemeesters me attent op maken gaat over sectorale BPA's. Ze vertellen me dat tijdens lokale besprekingen over sectorale BPA's ze er bijvoorbeeld over veertien moeten beslissen. Als het er tien waren geweest, was er geen probleem. Aan twee kunnen een aantal be-

Van Mechelen

perkingen worden opgelegd, maar de overige twee kunnen echt niet. In dat geval zegt men in feite : 'We zullen de veertien opnemen en sluit u er maar twee uit.' Vanuit het lokale niveau bekeken breng ik hier begrip voor op. U mag niet overdrijven. Wij hanteren immers het principe van behoorlijk bestuur en bijgevolg moeten we er inderdaad een aantal uitsluiten.

Tegen het einde van het jaar zullen we heel veel zonevreemde bedrijven planologisch hebben geregulariseerd. U mag de parallel trekken met zonevreemde woningen. Ik wil toch waarschuwen voor een opbod. De hinder die een zonevreemd bedrijf voor de woonomgeving meebrengt, is niet te vergelijken met de hinder van een zonevreemde woning. Laat ons het debat in deze commissie met de nodige subtiliteit voeren.

We werken aan een nieuw project samen met de gemeentebesturen. We zullen hiermee klaar zijn tegen het einde van deze maand of het begin van

volgende maand. Het gaat om een prototype voor een economische hoofdstructuur in Vlaanderen. Op basis hiervan zullen we moeten bekijken in welke mate we de gemeentebesturen mee activeren om bedrijventerreinen te plannen en om ze aan te leggen. Ik stel vast dat een bedrijventerrein inplanten in Vlaanderen vandaag een ongelooflijk moeilijke maatschappelijke oefening is.

De heer Carl Decaluwe : Ik stel vast dat u niet bereid bent om aan de zonevreemde bedrijven, die legaal zijn en in orde met hun vergunningen, een set van basisrechten te geven. Het zou goed zijn om met uw partijvoorzitter in overleg te treden. Hij heeft op het vlak van gemeentelijk beleid een andere visie verkondigd. Met deze visie kunnen we leven.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.28 uur.*
